खरकर पु० खरस्तीव्रः करोऽस्य । सूर्ये खरकिरणखरांशुप्रभृतयोऽप्यत्र । [इत्यम् । बलायामौषधौ राजनि० ।

खरकाष्ठिका स्त्री खरस्य काष्ठं यस्याः कप् कापि अत

खरकुटी स्त्री खरा तीव्रा क्षुरवत्त्वात् कुटी । १नापितगृहे त्रिका० तस्याः क्षुरवत्त्वात्तथात्वम् । ६त० । गर्दभगृहे च खरगृहादयोऽप्यत्र ।

खरक्रोश पुंस्त्री खरं तीव्रं क्रोशयते शब्दायते क्रुश–घञ्क्रोशे धातूनामनेकार्थत्वात् इह शब्दार्थता अण् उप०स० । तित्तिरिपक्षिणि हेम० । जातित्वात् स्त्रियां ङीष् ।

खरगन्धनिभा स्त्री खरगन्धेन नितरां भाति नि+भा–क । नागबलायां नागबलाग्राम् (पान) जटा० ।

खरगन्धा स्त्री खरो गन्धोयस्याः । नागबलायाम् राजनि०

खरघातन पु० खरहयरोगं, तन्नामराक्षसं वा घातयति हन–स्वार्थे णिच्–ल्यु । १नागकेशरे, २श्रीरामे च शब्दच० ।

खरच्छद पु० खरः छदः पत्रमस्य । (उलुखड़) १तृणभेदे रत्नमा० । २कुन्दवृक्षे राजनि० ।

खरजु त्रि० खरं जीर्यति जॄ–बा० कु । तीव्रगतौ "अभूनापत् खरमज्रा खरज्युः" ऋ० १०,१०६,७ ।

खरणस त्रि० खरस्य नासेव खरा वा नासा अस्य नसादेशः शत्वम् । १खरतुल्यनासिके २तीव्रनासिके च । ऋच समा० । खरणसोऽप्यत्रार्थे अमरः । [भावप्र० ।

खरत्वच् पु० खरा कठिना त्वक् यस्य । १कृष्णानुभेदे ।

खरदण्ड न० खरः उग्रः कण्टकावृतत्वात् दण्डोऽस्य । पद्मे धरणी ।

खरदला स्त्री खरं दलं यस्याः । काष्ठोदुम्बरे शब्दच० ।

खरदूषण पु० खरस्य दूषणस्यादकताहेतुदोषो यत्र । १धत्तूरे (धुतुरा) २वड़दोषे त्रि० । शब्दरत्ना० । द्व० । राक्षसद्वयोः द्विव० "खरदूषणयोर्भ्रातोः" भट्टिः ।

खरधार त्रि० खरा उग्रा धाराऽस्य । तीव्रधारे अस्त्रभेदे करपत्रामिधस्य खरधारस्य च व्रणादौ प्रयोगे दोषाः यथाह सुश्रुतः "तत्र वक्रं कुण्ठं खण्डं खरधारमतिस्थूलमत्यल्पमतिदीर्घमतिह्रस्वमिलटौ शस्त्रदोषाः । अतो विपरीतगुणमाददीतान्यत्र करपत्रात्तद्धि खरधारमस्यिच्छेदनार्थम्" ।

खरध्वंसिन् पु० खरं खरनामानं राक्षसं ध्वंसयति धनुसणिच्–णिनि । श्रीरामे । खरहन्त्रादयोऽप्यत्र । रामस्य खरध्वंसकथा खरशब्दे दृश्या ।

खरनादिन् त्रि० खरं नदति नद–णिनि । तीव्रशब्दकारके स्त्रियां ङीप् । सा च २रेणुकाख्यामगन्धद्रव्ये शब्दच० । खर इव नदति नद–णिनि । २गर्दभतुल्यनादकारके त्रि० "उपमानं शब्दार्थप्रकृतावेव" पा०अस्यादुदात्तता । खरनादिनोऽपत्यं बाह्वादि० इञ् । खारनादि तदपत्ये पुंस्त्री० ।

खरनाल न० खरं नालमस्य । पद्मे "नार्वागुगतस्तत्खरनालनालनाभिं विचिन्वंस्तदविन्दताजः" भाग० ३,८,२१ ।

खरप पु० खरं पिबति पा–क । १ऋषिभेदे ततो नडादि० गोत्रापत्ये फक् । खारपायण तद्गोत्रापत्ये पुंस्त्री० । बहुषु तस्य यास्का० लुक् । खरपास्तद्गोत्रापत्येषु ।

खरपत्र पु० खरं पत्रमस्य । १शाकवृक्षे (सेगुन) २क्षुद्रतुलसीवृक्षे च रत्नमा० । ३यावनालशरे ४मरुवके ५हरिद्रमे च राजनि० । वा कप् । खरपत्रक । तिलकवृक्षे शब्दच० ।

खरपत्री स्त्री खरपत्रमस्याः गौ० ङीष् । १गोजिह्वावृक्षे २काकोदुम्बरिकायाञ्च राजनि० ।

खरपात्र न० खरं पात्रम् कर्म० । लौहपात्रे त्रिका० ।

खरपादाढ्य पु० खरैः पादैर्भृङ्गैराढ्यः । कपित्थवृक्षे शब्दच०

खरपुष्प पु० खरं पुष्पमस्य । मरुवके रत्नमा० ।

खरपुष्पा(ष्पी) स्त्री खराणि पुष्पाण्यस्याः वा ङीप् । वर्वराशाके (वाबुई तुलसी) अमरः ।

खरप्रिय पुंस्त्री खलो धान्यादिमर्दनस्थानं प्रियोऽस्य तस्य रः । पारावते शब्दमा० स्त्रियां जातित्वेऽपि योषधत्वात् टाप् ।

खरमज्ज पु० खरं मज्जयति मस्ज–र । अत्यन्तशोषके । खरज्यु शब्दे उदा० ।

खरमञ्ज(रि)री स्त्री खरा मञ्जरी यस्याः समासान्तविधेरनित्यत्वात् न कप् ह्रस्वः वा ङीप् । अपामार्गे अमरः । तत्र हुम्बाले "पलाशपुष्पे खरमञ्जरेर्वा" "फलानि प्रियोः खरमञ्जरेर्वा" । "खरमञ्जरिपद्माह्वसैन्धवामरदारुभिः" सुश्रु० । दीर्घान्ते "वि ह्रखरमञ्जरीमर्षुगिमुहूर्यवल्लीत्यादि० सुश्रुतः ।

खररोमन् त्रि० खरं रोमाऽस्य । कठिनरोमयुक्ते स्त्रियां वा ङीप् । खररोमत्वं गर्दभहत्याकर्मविपाकः यथाह शाता० "खरे विनिहते चैव खररोमा प्रजायते" इति । २नागभेदे पु० जटा० । [काभावे खरवल्लीत्यप्यत्र रत्नम० ।

खरवल्लिका स्त्री खरा वल्ली सैव स्वार्थे क । नागबलाग्राम्

खरशब्द पु० खर उग्रः शब्दोऽस्य । १कुररखगे । ६त० । २गर्दभशब्दे पु० । कर्म० । ३उग्रशब्दे पु० । [भावप्र० ।